Tomáš Verner - Můj život na ledě

Na ledě je jako doma už patnáct let. Dvacetiletý krasobruslař tráví pět hodin denně šest dní v týdnu tréninkem a pády počítá na statisíce. Před týdnem si přivezl stříbro z mistrovství Evropy.

Jaká esemeska vás po získání stříbrné medaile nejvíc potěšila?

Nebyla to esemeska, ale rozhovor s rodiči. Volal jsem jim ze stadionu ještě v závodním, mamka brečela dojetím, všichni měli hroznou radost. Pak přišlo snad sto esemesek, které mě potěšily buď svým obsahem, nebo tím, kdo je poslal.

* Kde máte medaili?

Zatím je stále na cestách, ale přijde do poličky v mém pokoji, kde mám všechny ceny. Z mistrovství si kromě celkového stříbra vezu zlatou medaili za krátký program a bronzovou z volné jízdy.

* Na co myslíte, když při závodech vstupujete na led?

Hlavou se mi honí spousta myšlenek, které je těžké zadržet. Ale důležité je soustředit se na výkon, který chcete předvést. Dokázat se koncentrovat, abych v tom krátkém úseku čtyř minut předvedl všechno, co umím. V den závodu si v duchu pořád dokola projíždím svoji jízdu a snažím se nerozptylovat myšlenkami na nic jiného.

* Býváte nervózní?

Bohužel bývám, na druhou stranu díl stresu není na škodu, vyplavuje se při něm adrenalin a ten člověka žene dopředu.

* Ovlivňuje vás publikum?

Určitě, když je slyšet, je to příjemné, znamená to, že mi fandí a že je se mnou.

* A když v něm sedí rodiče?

To bych byl strašně nervózní, radši fandí u televize doma. Je to ode mě trošku nefér, protože rodičům vděčím za všechno, co dělám, ale radši jsem na závodech sám. Když se chci soustředit, musím vynechat ostatní vlivy, což znamená chovat se poněkud sobecky a myslet jen na sebe. Ale oni to naštěstí chápou.

* Ani přítelkyně Martina s vámi nejezdí?

Ne, i ta mi drží palce doma. Je taky krasobruslařka a k tomu studuje Vysokou školu ekonomickou. Bohužel se vidíme míň, než bychom chtěli, já trávím v Praze jen část roku, trénuju taky v Oberstdorfu a hodně cestuju po závodech. Takže to, jak se budeme potkávat, určují jednotlivé fáze sezony. Jsem jí vděčný, že má pochopení.

* Bruslíte od pěti let, nebylo vám v dětství líto, že nemáte tak pohodlný život jako vaši vrstevníci?

Když jsem byl malej, měl jsem spoustu zájmů, kromě krasobruslení jsem hrál fotbal, o zábavu jsem nepřišel. Ani dneska nemám ten pocit, sice mě po škole čekají tři až čtyři tréninky, ale na to jsem zvyklý. A navíc mám kolem bruslení spoustu kamarádů.

* Nelitujete, že jste nezůstal u fotbalu? Točí se v něm přeci jenom jiné peníze.

No, když o tom přemýšlím a představuju si, že bych byl tak dobrý fotbalista, jako jsem krasobruslař – myslím tím letošní druhou příčku v Evropě – už bych byl dneska za vodou. Ale takhle se to brát nedá. Krasobruslení je vášeň, peníze se do něj spíš investují, než že by se vydělávaly.

* Co tedy rozhodlo pro krasobruslení?

To, že je to sport, ve kterém se pohybují krásné holky, že máte příležitost procestovat celý svět a že tam mezi sportovci panuje daleko menší zášť a řevnivost než v jiných sportech.

* Jak vypadá váš denní režim?

Trénink spolkne pět hodin denně, šest dní v týdnu kromě soboty. Trénuju dvakrát hodinu a půl na ledě a mezi tím mám hodinu suchou přípravu, což je balet nebo tanec. K tomu musím připočítat všechna kompenzační a strečinková cvičení, protože bez nich bych už asi byl na vozíku.

* Kolik lidí máte v týmu?

Mám dva trenéry, v Praze Vlastu Kopřivovou a v Německu Michaela Hutha, který zároveň trénuje i evropskou šampionku Carolinu Kostner. Taky choreografa Rostislava Sinicyna a jeho ženu Natálii Karamyševu, která mi navrhuje kostýmy, a dále dva trenéry na suchou přípravu, v Německu je to Karsten Schäfer a v Česku Jaroslav Sedláček. Do týmu patří ještě Jarda Langmaier, který se stará o strečinkové cvičení, a Jiří Němeček, ten mě učí balet. K tomu moje rodina, která mi vytváří skvělé zázemí.

* Jak často se podaří, abyste se v Borovanech sešli celá rodina?

Málo, to je vždycky velký svátek. Buď jsem já někde na závodech nebo na soustředění, nebo má brácha zkouškové období a je v Praze, nebo taťka ještě létá v práci. Jádro naší rodiny je mamka, která nás všechny drží pohromadě.

* Máte někdy normální prázdniny? Můžete jet na dva týdny na hory nebo k moři?

Ne. Sezona končí mistrovstvím světa, pak máme maximálně pět dní volno a začínáme zase nanovo. V dubnu máme měsíc bez ledu, ale trávíme ho suchou přípravou, což znamená spoustu doplňkových sportů, atletiku, plavání, cyklistiku. Prázdniny jsem neměl ani nepamatuju. Ale mně to nevadí, krasobruslení je pro mě droga, nevím, jak jinak bych čas zaplnil.
* Proč jezdíte sólo a ne v páru?
V páru máte obrovskou zodpovědnost za partnerku a to je svazující. Párkrát jsme jeli exhibici s Carolinou Kostner a já se strašně bál, abych ji nezranil nebo neupustil.
* Jaké to bylo, když jste ve čtrnácti odešel kvůli krasobruslení do Prahy?
Já to bral jako dobrodružství, ale po půl roce se mi začalo stýskat po rodině. Najít si nové kamarády nebyl takový problém, spíš jsem se musel naučit starat sám o sebe. Najednou jsem měl odpovědnost sám za sebe, za to, jak se budu učit, kolik peněz utratím nebo v kolik hodin půjdu spát, nikdo mě nekontroloval.
* Kde jste bydlel?
Na stejném místě jako dneska, přímo na Zimním stadionu, kde má naše středisko Vysokoškolské sportovní centrum několik hotelových pokojů. Dobré bylo, že moje základní škola byla asi tři minuty odsud. Na druhou stranu jsem kvůli tomu nikdy pořádně nepoznal Prahu.
* Jaké výhody a nevýhody plynou z toho, že žijete napůl v Praze a napůl v Oberstdorfu?
Dalo by se říct, že jsem takový bezdomovec, pendluju mezi třemi místy, Prahou, Oberstdorfem a Borovany. Anebo to můžeme otočit, ať to nezní tak zoufale, že mám tři domovy a dvě rodiny – tu skutečnou a tu kolem krasobruslení. Nevýhoda je, že se málo vidím s přítelkyní a s kamarády.
* Jak vypadají vaše večery v Oberstdorfu?
Podle toho, v kolik skončí trénink. Když skončím brzy, což je kolem osmé, snažím se ještě podívat na věci do školy, studuju totiž dálkově FTVS. Anebo si pustím film na DVD.
* Prý jste velcí přátelé s letošní vítězkou mistrovství Evropy, Carolinou Kostner.
To jsme. Ale tam to končí a není tam žádný prostor pro spekulace. Trénujeme spolu a podporujeme se, ale to je vše. To, že z nás dělají některá média pár, je úplný nesmysl.
* S jakými národnostmi si nejlíp rozumíte?
V krasobruslení nezáleží na tom, jestli jsem z Čech, z Ruska nebo z Andorry, všichni se známe, víme o sobě a držíme při sobě. Na ledě jsme samozřejmě soupeři, ale po závodu je úplně jedno, jak se kdo z nás umístil. Trávíme večery společně a bavíme se.
* Můžete pít alkohol nebo kouřit?
U mě je to jednoduché, já nekouřím ani nepiju, ale mám rád večírky a oslavy.
* Jak se s ostatními krasobruslaři dorozumíváte?
Mluvím anglicky a německy, v dětství jsem se naučil částečně rusky, protože jsme měli ruské trenéry a choreografy. Většina lidí, které znám přes krasobruslení, mluví anglicky, jen u Rusů je to trošku problém. Francouzi jsou zas zvláštním způsobem hrdí na svůj jazyk, a i když umí anglicky, dávají přednost francouzštině. Někteří Američané zas bývají trošku namyšlení, baví se s vámi, až když získáte titul z důležitého závodu.
* Jak vypadají krasobruslařské mejdany?
Třeba teď ve Varšavě jsme měli připravenou zábavní místnost, kam jsme mohli chodit po celou dobu šampionátu. Kromě stolního tenisu tam byla i fotbalová branka a plyšový fotbalový míč, abychom nezdemolovali zařízení. Po finále jsme tam blbli asi do půl páté do rána. Pak nás přepadl obrovský hlad, tak jsme vyrazili do noční Varšavy, jenomže všude bylo zavřeno. Nakonec jsme objevili trochu pochybné nonstop občerstvení, kde jsme si koupili gyros. Radši jsme nepátrali po původu toho masa, ale zasytilo a to jsme potřebovali.
* Musíte dodržovat speciální životosprávu? Tady si dáváte klasickou svíčkovou...
Tak ta je relativně v pořádku, v brusinkách jsou vitaminy, ve šlehačce vápník, v masu bílkoviny, no a nad knedlíky se dá jednou za čas přimhouřit oko. Nemám žádnou dietu, ale snažím se jíst zdravě, čerstvé a kvalitní potraviny.
* Jaké vlastnosti by měl mít krasobruslař?
Měl by to být otevřený člověk, mít rád lidi, protože náš sport je založený na komunikaci s publikem.
* Takže trochu exhibicionista?
Zcela nezbytně. Může to být introvert, ale alespoň na ledě by měl umět hrát extroverta.
* Jsou zapotřebí ostré lokty?
To každopádně, když se chcete dostat nahoru, musíte se probít.
* Existují v krasobruslení intriky?
No jéje, na tohle téma bychom mohli udělat celý rozhovor. Krasobruslení je sport, kde rozhoduje také subjektivní stránka, nejen čas, vzdálenost, zkrátka veličiny měřitelné metrem nebo stopkami.
* Připadá mi, že je krasobruslení konzervativní, stále se jezdí na klasickou hudbu, kostýmy jsou stále jásavě barevné, pošité fl itry, stejně jako před dvaceti lety...
S tím nemůžu souhlasit, dneska se jezdí na upravenou klasiku, filmovou hudbu i muzikálové melodie. Když se v porotě sejde víc starších rozhodčích, musím to brát v potaz a nesnažit se je šokovat něčím výrazně moderním. Na techno nebo hip hop se vážně jezdit nedá. A že jsou kostýmy výrazně barevné, má důležitou funkci, na ledě musíte být vidět, zaujmout porotu i diváky.
* Vám se krasobruslařské kostýmy líbí?
Ano, je důležité, aby ladily s hudbou a s celkovou sestavou. Nejspíš míříte k mému letošnímu kostýmu, kdy jsem oblékl růžovou a spoustu lidí tím šokoval. Ovšem tenhle lehce kontroverzní kostým splnil svou funkci – všichni o něm mluvili!

* Dá se v krasobruslení vynalézt nový prvek, nebo se už jen kombinují ty staré?
Kombinují se staré prvky, vymýšlejí se varianty. Jsme hodně omezení pravidly, volnosti a improvizace je málo, za extra prvky jsme penalizováni. Vyřádit se můžeme při exhibicích, kdy je nejdůležitější lidi pobavit, odvázat.
* Máte krasobruslařské vzory?
Nejvíc mě oslovili ruští krasobruslaři Pluščenko a Jagudin, z českých dodnes bruslící legenda Josef Sabovčík. Měl jsem možnost si s ním dlouze popovídat, ptal jsem se ho na všechno možné a hltal jeho rady.
* Kterou jste si vzal k srdci?
Hlavně to, že je náš sport spojený s publikem, tak ať s ním komunikuju. A taky že základem úspěchu je poctivý trénink.
* Krasobruslení provázejí úrazy, vás v roce 2003 vyřadil na celou sezonu.
To jsem si jen prokopl nárt bruslí, poškodil jsem si šlachové pouzdro. Horší to bylo předloni, kdy jsem si vykloubil nohu a přelámal kůstky v kotníku. Hrozilo, že se nebudu moct vrátit na led. Ale dopadlo to dobře a musím zaklepat, že poslední dobou se mi úrazy vyhýbají.
* Dá se zvyknout na bolest? V krasobruslení se často padá a led je tvrdý...
Padá se pořád. Musíte se naučit padat tak, abyste si co nejmíň ublížila. Sebehůře vypadající pád pro nás může být drobnost, naopak z banálního může být dvouměsíční výpadek z tréninku. Je třeba mít základy koordinace a hlavně na pád nesmíte myslet, jinak ho přivoláte.
* Dá se odhadnout, kolik pádů za těch patnáct let bylo?
No, jestli to už nebyl milion, tak se to k tomu číslu blíží.
* Loni jste byl na olympiádě v Turíně, dá se porovnat s mistrovstvím Evropy?
To se nedá srovnávat vůbec s ničím. Myslím, že reprezentovat svoji zemi na olympiádě je snem každého sportovce, atmosféra je nezapomenutelná a ponesu si ji v sobě dlouho.
* Olympiáda je taky velký byznys...
Peníze jsou vždycky až na prvním místě. Je dobře, že je sport podporovaný, ale mám pocit, že se díky sponzorům posunul do sfér, které byly před deseti lety ještě nepředstavitelné a dnes jsou na samé hranici lidských možností. Vezměte si, co je možné dnes dokázat v cyklistice, na lyžích...
* Jaká je vaše nejvyšší meta? Olympijské zlato?
Po téhle otázce je odpověď jasná, olympijské zlato je motivace asi pro každého sportovce. Bez chuti vyhrávat nemůžete závodit.